

Veselības ministra atbilde

Nacionālais veselības dienests (NVD) apmaksā pacientēm gan dzemdību palīdzību, gan mātes un jaundzimušā pēcdzemdību aprūpi, tajā skaitā slimnīcas palātas izmantošanu, kas ir ietverta valsts apmaksātajā pakalpojumā.

Ģimenes palāta Rīgas Dzemdību namā (RDzN) ir paaugstināta komforta maksas pakalpojums. Tā izmantošana vai neizmantošana ir pacientes brīva izvēle. Valsts apmaksāta veselības aprūpe tiek nodrošināta neatkarīgi no ģimenes palātas izmantošanas vai pieejamības.

Maksas pakalpojuma izveide, organizēšana un pieejamība ir ārstniecības iestādes kompetencē. Visi maksas pakalpojumi tiek norādīti maksas pakalpojumu cenrādī.

Līdz ar to nav korekti NVD finansējuma izmaiņas interpretēt kā ģimenes palātu finansējuma samazinājumu vai apgalvot, ka valsts būtu pārtraukusi finansēt ārstniecību pacientēm, kuras tiek izmitinātas ģimenes palātās. Valsts apmaksātais pakalpojums pacientēm tiek nodrošināts neatkarīgi no tā, kādā palātā viņas tiek izmitinātas.

Vienlaikus ir saprotams RDzN skaidrojums, ka kopējais ārstniecības pakalpojumu finansējums un pieejamie cilvēkresursi ietekmē ārstniecības iestādes iespējas organizēt darbu un nodrošināt diennakts personāla posteni. Taču tas ir jautājums par iestādes darba organizāciju un cilvēkresursu pieejamību, nevis par atsevišķi finansētu vai nefinansētu ģimenes palātas pakalpojumu.

Jāatzīmē, ka valsts budžeta finansējuma plānošana ārstniecības iestādēm tiek veikta pēc vienotiem principiem, ņemot vērā iepriekšējā periodā faktiski sniegto pakalpojuma apjomu. Finansējuma samazinājums ir sabalansēts ar vispārēju dzimstības rādītāju samazinājumu. Tā, piemēram, Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) dati liecina, ka 2019. gadā Latvijā piedzima 18 786 bērni, bet 2025. gadā – 11 931 bērns, kas ir **36,5% samazinājums**. Arī Rīgas

Dzemdību namā (RDzN) dzemdību skaits ir būtiski samazinājies – no 5839 dzemdībām 2019. gadā līdz 3665 dzemdībām pērn, kas ir **37,2% samazinājums**. Dzemdību skaita samazinājums attiecīgi ietekmē valsts apmaksāto pakalpojumu apjomu un tam piešķirto finansējumu.

Tādēļ ministra teiktā būtība bija skaidri nošķirt valsts apmaksāto ārstniecību no ģimenes palātas kā papildus maksas pakalpojuma. Valsts turpina apmaksāt pacientēm nepieciešamo dzemdību un pēcdzemdību aprūpi neatkarīgi no izvēlētas palātas. Savukārt lēmums uz laiku pārtraukt vai mainīt ģimenes palātu – maksas pakalpojuma - pieejamību ir ārstniecības iestādes organizatorisks lēmums.